

WINTERKLAAR 010 2016

**prijs voor het beste en energiekste Rotterdamse bewonersinitiatief
op het gebied van energiebesparing en duurzame energie**

JURYVERSLAG

5 november 2016

WINTERKLAAR 010

WINTERKLAAR 010 is de competitie voor het beste en energiekste Rotterdamse bewonersinitiatief op het gebied van energiebesparing en duurzame energie, een initiatief van het Rotterdams Milieucentrum. Deze prijsvraag is in 2016 voor het eerst georganiseerd. Op de website www.winterklaar010.nl is alle informatie over de competitie en de deelnemende projecten verzameld.

BEOORDELING

De jury

- Mieke Weterings, adviseur duurzaam en gezond bouwen, Gemeente Den Haag (juryvoorzitter)
- Jaap van Leeuwen, consultant energiebesparing, Nederlandse Woonbond
- Mark Bal, programmacoördinator Duurzame VvE's, VvE010

Criteria

De jury heeft de volgende negen criteria gehanteerd.

1. De mate waarin het project echt vanuit de bewoners (huurders, eigenaren-bewoners/VvE's) is ontstaan.
2. Is het de 'koplopers' (initiatiefnemers) gelukt om medebewoners op een goede manier te informeren en mee te krijgen in de plannen en ideeën?
3. Hoe is er samengewerkt: met elkaar en met derden (corporaties, bouwers, gemeente, Woonbond, VvE010, Rotterdams Milieucentrum, VvE's met energie etc.)?
4. Wat is het (uiteindelijke) resultaat, dus de mate waarin de (door de bewoners) voorgestelde of reeds uitgevoerde maatregelen tot een daadwerkelijke (energie)besparing heeft geleid?
5. Wat is de afstemming tussen de maatregelen, zijn ze in een logische volgorde genomen? Hoe uiteenlopend zijn de genomen maatregelen?
6. Is er rekening gehouden met gebruiks- en belevingswaarden, waaronder binnenmilieu, veiligheid, architectonische kwaliteit?
7. Zijn de prestaties met name tot stand gekomen in 2015 – 2016?
8. Is er door het proces dat op gang is gebracht een goed draagvlak gecreëerd voor vervolgacties?
9. Is het project 'voorbeeldwaardig' voor andere bewonersgroepen en partijen in de stad, in technisch of organisatorisch opzicht?

De juryleden hebben kennisgenomen van de filmpjes van alle genomineerde projecten en met elkaar besproken welke projecten het meest aanspreken en waarom, waarna zij gekomen zijn tot een unanieme beslissing over de twee winnaars 2016.

ALGEMENE CONCLUSIES

Enthousiasme en weerstand

In alle genomineerde projecten zit energie en ambitie. Helaas zijn er ook belemmeringen: voor huurders soms hun corporatie, voor eigenaren juist de desinteresse of onmogelijkheden van andere eigenaren, in gemengde VvE's een combinatie. Een aantrekkelijk duurzaam woonhuis ontstaat dus niet vanzelf.

Allemaal winnaars

De jury heeft enorme waardering voor alle trekkers van besturen, werkgroepen en projecten, dus de mensen in de filmpjes en al hun actieve medebewoners, vanwege alle tijd en energie die zij besteden aan hun zaak, en ook voor hun vasthoudendheid en doorzettingsvermogen, gedurende vele jaren.

Ondersteuning voor bewonersgroepen is nodig

Het is de jury opgevallen dat bijna alle initiatieven baat hebben gehad van het aanbod van advies en ondersteuning in Rotterdam: Klimaatstraatfeesten, cursussen Op Zuinig, het programma VvE's met Energie, VvE010, de Woonwijzerwinkel, de Woonbond en natuurlijk programma's van het Rotterdams Milieu Centrum. De jury adviseert de gemeente en samenwerkende partners dus deze ondersteuning structureel beschikbaar te houden, juist voor bewonersgroepen.

GENOMINEERDE PROJECTEN

Van alle genomineerde projecten is een filmpje op locatie gemaakt. Deze filmpjes zijn te vinden op de website www.winterklaar010.nl.

De jury ziet de volgende meest karakteristieke en positieve kenmerken voor elk van de acht genomineerden – in willekeurige volgorde.

Schieveenstraat in Noord – huurders Vestia en eigenaren-bewoners

- Met name een groep vrouwen in deze straat maakt veel werk van samen leven en samen zorgen, de straat schoonhouden, geveltuintjes maken én van het onderhandelen met de woningcorporatie om energiemaatregelen te nemen.
- Door stelselmatig mee te doen met Klimaatstraatfeesten zit energiezuinig woongedrag er goed in.

VvE De Delft op de Mullerpier in Delfshaven

- Een mooi voorbeeld van hoe de VvE van een vrij nieuw woongebouw de gemeenschappelijke elektriciteitsrekening naar 0 kan terugbrengen, door een combinatie van energiebesparende LED-verlichting en een zonnestroominstallatie.
- In de hal worden alle bewoners op de hoogte gehouden van de opbrengst van het zonnenergiesysteem.

De Bazelbuurt – eigenaar-bewoners

- Ondertussen heeft ruim 10% van de 300 eigenaren-bewoners één of meer maatregelen genomen, zoals isolatie begane grondvloer en zonnepanelen, waarvoor gezamenlijke inkoopkracht georganiseerd is.
- Omdat er veel van dezelfde woningen zijn, is het mogelijk samen te profiteren van één energieadvies, waarmee in de loop van de tijd energielabel F/G verbeterd kan worden naar A/B.
- De landelijke en Rotterdamse subsidiemogelijkheden en leenfaciliteiten voor energiebesparende maatregelen in particuliere woningen zouden een goede impuls kunnen zijn voor deze wijk.

VvE Het Zuidterras bij Zuidplein

- De ledenvergadering heeft in ruime meerderheid besloten voor en geïnvesteerd in LED-verlichting.
- Deze VvE werkt planmatig aan onderhoud en energiebesparing, door te studeren op het 'vergroenen' van het meerjarenonderhoudsplan en zich daarbij ook te verdiepen in financiering.

Blijstroom in Blijdorp – bewonerscoöperatie zonnestroom

- Dit project is voorbeeldwaardig voor iedereen, omdat het in iedere wijk interessant is als bewoners samen een zonnecoöperatie starten op een flink dak, zeker als het niet mogelijk of zinnig is op eigen woning of complex zonne-energie te realiseren.
- Heel sympathiek is het te kunnen instappen voor een bescheiden zonne-aandeel.

De Groene Tuin IJsselmonde – huurders van Woonbron

- De meest complete energie-renovatie onder alle genomineerde projecten, gecombineerd met verbeteringen voor dagelijks gebruik en het aanzien van de gebouwen.
- De ingrepen zijn mogelijk gemaakt door de bereidheid van de huurders een aanmerkelijke huurverhoging te betalen.

PWS blokken Bergpolder – huurders van Vestia

- Na jarenlang aandringen door bewoners: een mooie combinatie van grote en technische ingrepen voor rekening van de woningcorporatie, met informatie over energiezuinig woongedrag door een vrijwillige milieucoach.
- Praktische en sociale bewonersbegeleiding van de renovatie door een begeleider van Vestia.

Noordsingel / Rembrandtstraat – huurders Havensteder in gemengde VvE

- Een groot voorbeeld van hoe een huurder zichzelf schoolt in techniek en onderhandeling, de Woonbond inschakelt voor een energie-advies, en jarenlang volhoudt woningcorporatie en de VvE-vergadering te bewegen om grote en kleine energiemaatregelen te nemen.
- Interessant en voorbeeldwaardig is het inregelen en programmeren van de c.v.-installatie, omdat hiermee al gauw (gemiddeld) 10% besparing te bereiken valt, terwijl het niet veel kost om te laten doen.

PRIJSWINNAARS 2016

De huurders van de PWS-blokken in Bergpolder

Dit project onderscheidt zich doordat woningen die eerst gesloopt zouden worden nu toekomstgericht worden gerenoveerd. De huurders hebben veel geduld en volharding moeten tonen, en hebben door de jaren heen woningcorporatie Vestia vaak verzocht om verbeteringen. Vestia komt uiteindelijk over de brug met een zorgvuldig voorbereid project, zoals een proefportiek en bewonersbegeleiding bij de renovatie in bewoonde staat, en bovendien zonder huurverhoging te vragen. De huurders, onder aanvoering van Tien Tuk, zullen na de renovatie aandacht besteden aan energiezuinig gedrag, zodat alle maatregelen ook leiden tot een aanmerkelijke woonlastenverlaging.

De eigenaren-bewoners van VvE Het Zuidterras

Dit project onderscheidt zich door een enthousiaste en planmatige aanpak voor energiebesparing, die daarmee een goed voorbeeld is voor heel veel VvE's waar nog veel kan gebeuren, maar waar niet vanzelfsprekend alle eigenaren in één keer een grote investering kunnen of willen doen. Na een investering in LED-verlichting uit de lopende begroting afgelopen jaar, wordt nu gestudeerd op het opnemen van energiemaatregelen in het meerjarenonderhoudsplan, waarbij bovendien wordt gekeken naar de mogelijkheden om als VvE een lening aan te gaan. Ondertussen kijkt aanjager Marga Scholte met medebewoners naar de kansen de daken van het complex te vergroenen, wat in het versteende gebied rond het Zuidplein erg welkom zou zijn.

De beide winnende bewonersgroepen krijgen de Winterklaar010-schaal (kunstwerk) en een bedrag van 500 Euro, te besteden aan een activiteit of product dat iedereen in het complex ten goede komt.